

GECE YARISI DUA VE İSTİĞFAR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Alâ külli hâlin ve fî külli hîn.,.,. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî, ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llâh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu teâlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sahibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi's-sahîhi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

*إِذَا مَرِضَ الْعَبْدُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ، كَيَوْمِ
وَلَدَتْهُ أُمُّهُ*

(طس. وأبو الشيخ عن أنس)

RE. 64/6 (*İzâ marida'l-abdü selâsete eyyâmin, harace min zünûbihî, keyevme veledethü ümmühû.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Aziz, muhterem ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selamı, rahmeti,

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

bereketi, ihsanâtı, ikramâtı dünyada, âhirette üzerinize olsun. Rabbim Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri sizi iki cihan saadetine nail, mazhar ve sahip eylesin.

Pazar günleri ikindi namazından sonra, İskenderpaşa Camii'nde, tekkemizin bir eğitim programı olarak, hocalarımızdan ananevî gelmiş bir usul ile, âdet ile Peygamberimiz, Efendimiz Muhammed-i Mustafâ (Salla'llahu aleyhi ve âlihî ve selleme teslîmen kesîrâ) Hazretleri'nin mübarek hadîs-i şeriflerini Râmûzü'l-Ehâdîs isimli kitaptan okuyoruz.

Bu kitabı Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hocamız cennetmekân, cem eylemiş ve tekkemizin, müridlerimizin, kardeşlerimizin, ihvanımızın eğitimi Efendimiz'in hadîs-i şerifleriyle olsun diye düşünmüş. Bu çok güzel bir şey çünkü hadîsi şerif, Kur'ân-ı Kerîm'den sonra dinimizin en sağlam ikinci kaynağıdır. Dinimizin bütün bilgileri Peygamber SAS Efendimiz'in hadîs-i şeriflerinden çıkıyor. Sonra daha başka çalışmalar da yapılmış ve kıyâs-ı fukahâ, icmâ-i ümmet ve sâir fikhî usuller ile ilmî bilgiler böylece bize kadar gelmiş. Ama çok önemli bir kaynağı Ahmed Ziyâeddin Hocamız bize ders malzemesi olarak okuyun diye, âdet olarak koymuş olduğu için çok güzel bir şey; dinimizi ana kaynağından öğrenmiş oluyoruz.

Bu hadîs-i şeriflerin okunmasına ve izahına başlamadan önce en başta Peygamber SAS Efendimiz'in ruh-u pâkine hediye olsun diye; sonra onun bütün mübarek ashâbının, ezvâcının, evlâdının, zürriyet-i tayyibesinin;

Peygamber Efendimiz'in mânevî varisleri olan mürşid-i kâmiller, evliyâullah büyüklerimizin, sâdât ve meşayih-i turuk-u âliyemizin cümlesinin; hasseten Nakşî, Kadirî, Kübrevî, Sühreverdî tarikatlarının silsilelerine mensup büyüklerimizin; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Mürtezâ'dan müteselsilen bu kitabı telif etmiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâeddin Hocamız'dan gelerek Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar ulaşan Nakşî-Halidî şubemizin mensuplarının; bu büyüklerimize intisab eden kardeşlerimizin;

Uzaktan yakından sevgiyle, saygıyla, iman dolu bir aşk ve şevk ile dersi dinlemeye şevk duyarak gelmiş olan kardeşlerimizin âhirete göçmüş bütün yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye;

Şu beldeleri fethedip bize bırakmış olan Fatih Sultan Muhammed Han'ın ve ordusu mensubu mübarek mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; İstanbul'dan başka diyarları ileriye doğru, Balkanlar'ı fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhları için; beldemizin medâr-ı iftiharî Yûşâ AS'ın, Ebû Eyyûb el-Ensarî Hazretlerinin ve beldemize metfun sahâbe-i kirâmın mübarek ruhları için; beldemizde metfun bulunan evliyâullahın ruhları için;

Camimizin bânisi İskender Paşa'nın ve bu caminin yıkılmadan, harap olmadan şu güne kadar hizmet görmesine sebep olan, bu camiye tamir, tecdit, tevsi eylemiş olanların ruhları için; bu camiden güzeran eylemiş olan eimme ve hutabâ ve müezzinîn ve vaizlerin ve cemaatlerin ruhları için;

Allah'ın rahmeti geniştir, hazineleri sonsuzdur, bütün mü'min kardeşlerimizin de ruhları için dereceleri üzere Allah hepsine ikram eylesin, ruhları şâd olsun, makamları âlâ olsun, kabirleri nur dolsun, cennet bahçesi olsun diye;

Biz yaşayan mü'minler de Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin sevdiği bir kul olarak yaşayalım, sevdiği amelleri işleyelim, huzuruna sevdiği, yüzü ak, alnı açık, sâlih, mü'min-i kâmil, velî, mahbup kullar olarak varalım diye bir *Fâtiha*, üç *Ihlâs-ı Şerif* okuyup öyle başlayalım!

.....

a. Üç Gün Hastalık Çeken Kimse

Okuduğumuz hadîs-i şerifler *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabımızın 64. sayfasının 6. hadisi ve devamı olacak.

Taberânî'nin Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِذَا مَرِضَ الْعَبْدُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ، خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ، كَيَوْمِ
وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

(طس. وأبو الشيخ عن أنس)

RE. 64/6 (*İzâ marida'l-abdü selâsete eyyâmin, harace min zünûbihî, keyevme veledethü*)

¹ Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.314, no:519; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.III, s.20, no:3764; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.307, no:6684; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.85, no:2828.

ümmühû.)

(İzâ marida'l-abdü selâsete eyyâmin) “Bir kul üç gün hasta oldu mu, *(harace min zünûbihî)* günahlarından sıyrılıp çıkar, *(keyevmi veledethü ümmühû)* annesinin onu doğurduğu gündeki gibi günahsız bir hale gelir!”

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri bize bir vücut, beden vermiş bir de ruh vermiş. Ruh, bedeni idare ediyor ve biz de yaşıyoruz. Zaman zaman bu muazzam vücut, esrarlı varlığımız rahatsızlanıyor. O kadar muhteşem bir vücudumuz var ki, o kadar muazzam sistemler var ki cihanın cümle mühendisleri toplansalar mislini ortaya koyamazlarken ta ilk çağlardan beri Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi böyle yaratıp duruyor. Teknolojinin sıfır olduğu zamanlardan beri Allah bizi böyle mükemmel yaratıp duruyor, kudretini gösteriyor.

Ruhumuz bir âlem, hafızamız bir âlem, kalbimiz bir âlem, damarlarımız, sinirlerimiz, hücrelerimiz, hücrelerin yaşayışı, üreyişimiz, gelişmemiz, büyümemiz... Her birisi ayrı bir âlem, bir harika... Hepsi olağanüstü. Hepsi fevkalâde dikkat çekici, kıymetli, ibretli, fevkalâde hikmetli.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi milyarlarca hücreden bir yığın olarak meydana getirmiş ama, düzenli bir sistem içinde meydana getirmiş. Hücre torbası değiliz, pirinçlerin çuvala doldurulduğu gibi bir torba tarzında değiliz. Gözümüz var, sinirimiz var, etimiz,

kemiğimiz, iliğimiz, midemiz, kalbimiz, kanımız var, ak kanımız var, hormonlarımız var vs... Tıp ilerledikçe bazı yeni şeyler buluyor ve insanlar her seferinde bir kere daha insanoğlunun yaradılışına hayran oluyor.

Biz 180-190 cm boyunda insanlarız ama her birimiz ayrı bir kâinatız, ayrı bir âlemiz. Etrafımıza baktığımız zaman, gökyüzüne gözümüzü kaldırdığımız zaman ayı, güneşi, yıldızları gece gündüz görüyoruz:

“—Allah Allah, ne kadar büyük kâinat!” diyoruz.

İçimize de baksak içimiz de o kadar büyük bir kâinat. Burası da böyle. Makro kozmos diyorlar, büyük kâinat; mikro kozmos diyorlar, hücre. Bir de, orta kozmos diyelim -midi kozmos mu diyeceğiz- bir de vücudumuz var, bu da bir âlem, bu da bir esrarlı bir kâinat.

Nasıl oluyor da bu kadar hücre, bu kadar vücudun sistemleri yıllarca tıkr tıkr çalışıyor?!.. Allah'ın murad ettiği bir müddet çalışıyor, el-hamdü lillâh sıhhatle âfiyetle yaşıyoruz. Sonra vâdemiz yetince, ahirete göçüyoruz. Çünkü Allah bizim artık yaşamamamızı istiyor. Yaşatan da Allah, öldüren de Allah!

“—Gelsinler artık, imtihan bitti!” diyor, o zaman hayat sönüyor. Artık ahirete gidiyoruz.

Ve hayat sönmeden, bitmeden önce de Allah-u Teâlâ Hazretleri bizim bu sistemlerimize bazı arızalar ârız ediyor, bazı arızalar nasip ediyor. Vücudumuzun sistemlerinde bazı bozukluklar meydana geliyor. Bunlar da bir ibret. Hastalık da bir ibret, hastalık boş bir şey değil! Hastalıkta

da çok ibretler var. Hastalık da bizim için her şeyden önce bir işaret:

“—Ey insanoğlu! Allah seni çok mükemmel yaratmış ama bu mükemmellik devamlı değil, bir zaman gelir, biter. Aklını başına topla; sıhhatliyken, sıhhatin elden gideceği zamanı da düşün de sıhhatinin kadrini kıymetini bil. Her şeyin fâni olduğunu anla. Allah’a güzel kulluk et!” demek.

Netice itibariyle şu dâr-ı imtihanda hastalık da bir imtihan.

Dâr-ı dünya, dünya hayatı nedir?

Dâr-ı imtihandır. Biz burada imtihan oluyoruz. Hepimiz talebe, hepimiz imtihanda! Yaşlısı, genci, kadını, erkeği, aksakallısı veya tüysüz, bembeyaz yüzlü, küçüğü, büyüğü, bebesi, dedesi, hepsi imtihanda! Bebelerin imtihanları yok, onlar da buluğa erdikten sorumluluk çağına geldiği zaman sonra imtihan olacak. O ona hazırlanıyor, büyüyor, belli bir olgunluğa yükseldikten sonra sorumluluk çağına giriyor.

Tamam, bu hastalıklar da bir imtihan. Nasıl bir imtihan?

Her şeyin hikmeti var. Bakalım kulum, nimet içindeyken, sıhhat içindeyken iyi güzel; gülüyor, oynuyor, yaşıyor. Ama acaba ben bu kuluma nimetlerimi kesersem, biraz zahmet verirsem, biraz hasta edersem bu kulum ne yapacak? Bakalım o zaman da ahbaplık devam edecek mi?..

“—O kadar da uzun boylu değil!..” diye kul isyan

mı edecek, âsi mi olacak, baş mı kaldıracak, feryat mı edecek; kadere razı mı olacak, kadere karşı mı gelecek?

Allah'ı nimet verirken sevecek de zahmet geldiği zaman, hastalık geldiği zaman yoksa Allah'a karşı mı çıkacak? Bu böyle bir imtihan!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne kimse zarar veremez. O kâinatın sahibidir, kudret-i külliye sahibidir, her şeye hâkimdir, her şeye sahiptir, her şey onundur; mülk onundur, güç, kuvvet onundur. Kim Allah'a güzel kul olursa, kendisine faydası vardır. Kim Allah'a kötü kulluk ederse — iyi kulluk etmezse— kötü bir kul olursa zararı da kendisinedir. Cümle cihan varlıkları Allah'a âsi olamazlar zaten, olsalar bile bir zarar veremezler! Cümle cihan halkı Allah'a mutî olsalar, hepsi ibadet etseler, Allah'ın şanına, azametine bir nokta, zerre ilave olmaz! Çünkü o yaratmıştır. Zaten her yaptığımızı onun kuvvetiyle yapıyoruz, zaten her şey ondan!

O bakımdan, bizim bilmemiz gereken husus: Kâinatta her olan şeyi onun öldürdüğü, her öleni onun öldürdüğüdür. Bunu bilip Allah'a karşı vazifelerimizi düşünüp yapmaktır. Ama her şart altında, her şart altında güzel yapmaktır.

Adam hastalanmış; namazı niyazı bırakmış. Olmaz, hastayken de devam edeceksin! Başına bir felaket gelmiş; kadere küsmüş, daha doğrusu Allah'a küsmüş, ibadeti bırakmış.

Ya sen ibadet yaparken Allah'a bir şey mi sağlıyordun, şimdi küstün de ibadeti bıraktın, ne olacak, bir zarar mı vereceksin?!.. Sen kendi

kendine edersin.

Başkasına bir zarar vermesi bahis konusu değil.

Ama edepli, ârif, kâmil bir kul da, hastalığın da Allah'tan geldiğini bilip eğer o anda da kulluğunda bir değişme olmazsa, kulluğunu gene güzel yapmaya devam ederse imtihanı kazanır.

Biliyorsunuz, Eyyüb AS diye peygamberlerimizden bir peygamber var. Eyyüb AS, Allah'ın Kur'ân-ı Kerîm'de methettiği bir peygamber; Allah âyet-i kerîmede onun hakkında (*ni'mel-abd*) “Ne güzel kuldu o!” buyuruyor.

Eyyüb AS'ın güzelliği neymiş?

Eyyüb AS zengindi, sıhhatliydi; Eyyüb AS'ın tarlaları, sürüleri, malı mülkü vardı; evladı, çoluk çocuğu vardı, ailesi genişti. Bir insanın özlediği, temenni ettiği her türlü nimet Eyyüb AS'da vardı.

Sonra Allah-u Teâlâ Hazretleri bunları almış: Sürüleri elinden gitmiş, tarlaları, malları mülkleri, elinden gitmiş, çoluk çocuğu telef olmuş, ölmüşler, sıhhati de elden gitmiş, hastalanmış. Öyle hastalanmış ki beldenin ahâlisi hastalık bize bulaşmasın diye Eyyüb AS'ı beldenin dışına çıkartmışlar, bir mezbeleye atmışlar! Kimse Eyyüb AS'ın yanına gitmez olmuş. Yalnız bir vefakâr zevcesi –Allah cümleye öyle hayırlı, vefalı zevceler nasib etsin– yanından ayrılmamış.

Öteki insanlar gelir, mezbelenin yukarisından Eyyüb AS'a uzaktan bakarlarmış. Bize hastalık

bulaşır diye yanına bile yanaşamazlarmış. Teni, bütün vücudu hastalanmış. Derileri yara olmuş, cılk yara olmuş, yaraları kurtlanmış. Öyle ızdıraplar çekmiş. Herkes kendisine yardımı da kesmiş. Ama o hanım, saliha zevcesi ona yine hizmette devam etmiş. Bir onun yardımıyla sonunda Allah-u Teàla Hazretleri şifa vermiş.

Bu imtihan da gelip geçiyor, her şey gelip geçiyor. Her şey fâni, gelip geçici, her şey yok olacak. Hastalık da geçecek, ızdırap da, ağrı da geçecek. Hiçbir şey kalmayacak. Sıhhat de geçecek nimet de geçecek, hastalık da geçecek, zahmet de geçecek. Hepsi geçici, çünkü hayat fâni!

Eyyüb AS hiç istifini bozmamış. Hiç Allah'a kulluğuna, şükrüne, hamdine, ibadetine, taatine hâlel getirmemiş. Allah ondan sonra ona tekrar sıhhat âfiyet vermiş. (*Ni'me'l-abd*) "Ne güzel kul!" diyor.

Kim söylüyor? Allah-u Teâlâ Hazretleri! Allah'ın bir kuluna (*ni'me'l-abd*) diye hayranlıkla methedici bir söz söylemesi çok büyük bir rütbe. Demek ki Eyyüb AS o sabrıyla, o vefasıyla, imtihanı öyle güzel kazanmasıyla çok büyük sevap kazanmış.

Hastalığın Allah'tan geldiğini, bir imtihan olduğunu bilecek. Bunun böyle olduğu Sizler ve bizler, müslümanların hepsi bilecek ve sabredecek.

b. Haramla Tedavi Olmayın!

Şifasını aramak serbest! Çünkü hadîs-i şerifte

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:²

إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَنْزَلَ الدَّاءَ وَالِدَوَاءَ، وَجَعَلَ لِكُلِّ
دَاءٍ دَوَاءً، فَتَدَاوُوا، وَلَا تَدَاوُوا بِحَرَامٍ

(د. عن أبي الدرداء)

(*Inna'llàhe teâlâ enzele'd-dâe ve'd-devâe*)
“Allah hastalığı indirdi, devayı da, tedaviyi de indirdi. (*Ve ceale külli dâin devâen*) Her hastalık için şifa yarattı. (*Fetedâvev*) O halde tedavi olun! (*Ve lâ tedâvev bi-harâmin*) Ama haramla tedavi olmayın!” buyuruyor.

Hastalıklarınıza tedavi çarelerini arayın! Bazen bir su şifa olur; bazen bir meyve, bir bitki kökü, yaprağı kaynatılır, ısıtılır, dövülür, sarılır; o şifa olur. Bazen bir başka madde şifa sebebi olur. Ama insan şifa bulur.

(*Fetedâvev*) “Hastalığınıza tedavi de olun!”

Bu Allah’a karşı gelmek değil.

“—Madem Allah hastalığı vermiş, ben de tedavi etmem, ne yaparsa yapsın!” Öyle değil!

Efendimiz’in sadece bir şartı var:

(*Ve lâ tedâvev bi'l-harâm*) “Haramla tedavi olmayın!”

Ben hatırlıyorum: Gençte akciğer hastalığı olmuş, verem başlangıcı, zayıf; doktora gitmiş.

²Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.371, no:3376; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.5, no:19465; Ebü'd-Derdâ RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.53, no:28324; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.VII, s.475, no:6710.

Doktor diyor ki;

“–Kanyak iç!”

Neyin nesiye bilmiyorum. Askerlikte gördüm; yassı şişelerde, komutanlar görmesin diye yassı olduğu için arka ceplerine saklayıp, içeri girip, gizli gizli içen ayyaşları biliyorum. İçtiği zaman içi yanarmış veyahut enerji verirmiş filan.

“–Çocuk kanyak içsin!” Ne olacak?

“–İşte ciğere zaafiyeti var ya, hasta ya; şifa bulacak.” Haramla tedavi yok! Tedavi var; haramla tedavi yok!

“–Efendim içki içsin, iyi olur...”

Bir tane psikoloji profesörü vardı, ismini söylemeyelim, lüzum yok. Üniversitede psikoloji profesörü. Talebe kendisine gidiyor; doktor ya, ruh doktoru, psikoloji mütehassısı filan. Sözde mütehassısı!

“–Problemim var, gencim...” Çocuğu muayene ediyor.

“–Sen flört et, senin hastalığının çaresi flört etmek!” Ne olurmuş?

“–Flört ederse gönlü açılırmış, rahat edermiş, psikolojikman şöyle olurmuş, böyle olurmuş...”

Öyle şey olur mu?

Günahların hepsi hastalıktır! İnsan bir günahı işledi mi tedavi olması mümkün değil. Günahla, haramla tedavi mümkün değildir; günahların hepsi hastalıktır! Burada geceleyin vur patlasın çal oyasın oynarsın, çengi oynatırsın, alkış tutarsın, ne güzel gece geçirdim sanırsın; onun

acıyı yıllar yılı burnundan fitil fitil gelir! Allah getirir, günahla tedavi olmaz!

Flört edecekmiş, tedavi olacakmış. İçki içecekmiş, tedavi olacakmış...

Peygamber Efendimiz ne diyor?

Haramla tedavi olmaz! Olmaz, hakikaten olmaz. Olmadığını tıbben de ispat etmek mümkün, aklen de, dinen de ispat etmek mümkün!

İnsan tedavi olacak.

Pekiye, sabretti, hastalığı biraz sürdü, yattı, kalktı filan.

Bazen bir şeyh efendi oluyor, bakıyorsun ihtiyar, yedi sene yatalak. Esîr-i firâş, yatağına esir olmuş; yatağından kalkamıyor ki! Altına sürgü sürüyorlar, küçük abdestini, büyük abdestini yapamıyor vs... Çok zor durumlar. Allah elden ayaktan düşürmesin. Kendi işimizi kendimiz görelim, kimseye muhtaç olmadan sıhhatle âfiyetle yaşayalım, Allah-u Teâlâ Hazretleri nasib eylesin...

Hastalık gelirse ne yapacağız?

Âsi olmayacağız. Moralimizi bozmayacağız. Üzülmeyeceğiz, kırılmayacağız. Amanlı hastalık amansız hastalık, öldürücü hastalık, yaşatıcı hastalık, gelici hastalık geçici hastalık, bulaşıcı hastalık, salgın hastalık... Ne olursa olsun! Ne yapalım! Bir kere metin olacağız. Allah'tan geldiğini bileceğiz, sabredeceğiz. Sakin bir şekilde tedavisini arayacağız.

“—Yâ Rabbi, şifa ver.” diyeceğiz; Allah'tan âfiyet isteyeceğiz, huzur isteyeceğiz. Verirse verir, alırsa alır!

Osmanlı şairinin bir beyiti hatırımda kalmış, çok hoşuma gidiyor, diyor ki:

Cânı cânân dilemiş, vermemek olmaz ey dil; Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir, ne benim...

Çok güzel söylemiş: “Canı, sevgili istemiş, ‘Ver canını, feda et canını!’ demiş. Canı canan dilemiş; vermemek olmaz, vereceksin, madem canan canı dilemiş, vereceksin. Boşuna ne çekişelim, ne niza eyleyelim; bu can ne senindir, ne benim; can O’nun. O’nun yoluna feda olsun!” diyor şair. Hoşuma gider yani bu ifadesi, güzel bir mâna yakalamış.

Cânı cânân dilemiş, vermemek olmaz ey dil, Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir, ne benim.

“—Öl!” derse insan ölür. Allah iman selâmetliği versin.

Bir mü’min cennete gidecekse bu çamurlu dünyaya dönüp bakar mı? İmanla göçeceği belli olduktan sonra, “Yâ Rabbi! Ne olur biraz daha dünyada kalayım!” der mi?

Vallahi demez! Bir gül bahçesine girercesine gider, Allah Allah... diye sevine sevine gider.

Peygamber Efendimiz’e birisi geldi, dedi ki:

Peygamber Efendimiz’le konuşurken önlerinde de harp oluyor.

“—Yâ Rasûlallah! Ben müşriktim ama imana gelmek istiyorum. İmana girsem, müslüman olsam, savaşa katılsam, ölsem, ben de şehid olacak mıyım? Daha namaz kılmadım, oruç tutmadım. Şimdi müslüman oldum, savaşa gireceğim. Ölürsem şehid olur muyum? Cennete

gider miyim?.." diye sordu. Peygamber Efendimiz pek tabii olarak dedi ki;

“—Evet, olursun.”

Çünkü insan mü'min oldu da Allah yolunda cihadda şehid oldu mu cennete gidecek. Allah'ın vaadi var.

“—Evet, olursun.” deyince o da, *“Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve rasûluhû”* “Şhadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şhadet ederim ki Muhammed Allah'ın hem kulu hem rasûlüdür.” dedi, müslüman oldu.

Ondan sonra da savaşıyor ya, “Dur, enerji toplayayım...” dedi. Torbasında hurma var. Tatlı hurmadan yiyecek, enerji kazanacak. Aç, yorgun ve enerjisiz değil de hurmaları yiyecek, savaşa gidecek. Bir kenara oturdu, savaş hazırlığı yapıyor. Ağzına hurma atıyor, yiyor. Sonra aklına bir fikir geldi:

“—Öbür tarafta cennet beni bekleyip duruyorken benim burada hurma atıştırmama ne lüzum var?.." dedi, torbayı bir kenara savurdu attı. “Hurma filan istemem, yâ Allah!” dedi, savaşa girdi, şehid oldu. Şehid oldu, cennete girdi. İnsan şehid olacağını bilirse, cennete gireceğini bilirse, ölümden korkmaz!

Bir insana Allah gösterirse, mesela bazısına gösteriyor: Rüyasında bir güzeller güzeli kimse gösteriyor, “Sen kimsin ya mübarek neyin nesisin?”

“—Ben senin cennetindeki hurilerinden bir tanesiyim. Gel artık, seni özledim.”

Adam bu rüyayı görünce dünyayı gözü görmüyor. Hurilerim beni bekliyormuş diye, hadi yallah...

Allah gösterirse, insan ölümü de göze alır. Yaşamak da vazifeye devam etmektir, imtihanın devam etmesidir. Ölümü temenni etmek yok ama, mü'min-i kâmil olarak öldükten sonra, doğrusu insan dönüp arkasına da bakmaz.

Bir insan hastalandı. Hastalandı ama ne kadar hastalandı?

Sabahleyin başı ağrıdı, hapı yuttu, öğleye geçti; öyle değil. Bugün ishal oldu, ondan sonra akşama durdu; öyle değil...

(*İzâ marida'l-abdü selâsete eyyâmin*) Hastalığı üç gün sürdü mü, demek ki ciddice, biraz yatağa yatırdı, yakaladı.

“—Kul üç gün hastalandığı zaman günahlarından sıyrılıp çıkar, annesi onu doğurduğu zaman, bebekken, ınga dediği zaman nasıl günahsızdı, masumdu, o gün gibi olur. Günahtan tertemiz çıkar!”

Demek ki, hastalık üç gün sürünce hastalık sayılıyor, tam hastalık sayılıyor. Demek ki ötekiler garnitür sayılıyor. Onun da sevabı var ama çok fazla değil, mühim bir şey değil. Demek ki üç gün bir ciddi bir hastalık oldu mu; camiye çıkamıyor, yatakta yatıyor ve saire filan, ateşli, hummalı filan; anasından doğduğu gibi günahlardan pak oluyor.

Hastalık temenni edilmez! Ama hastalık geldiği zaman bilin ki hastalık Allah'ın kula bir ikramıdır.

Peygamber Efendimiz:

“—Hastanın uykusu ibadettir.” diyor.

Uyuyor, “Aah, aman, ah...” Ne oluyor? Sayıklıyor, uyuyor; uykusu ibadet. İniltisi tesbih, adam ıh ıh inliyor; o tesbih sayılıyor, zikir sayılıyor.

Uykusu ibadet; hiçbir şeyden haberi yok, dalmış gitmiş; uykusu

ibadet sevabı kazandırıyor. İniltisi tesbih sevabı kazandırıyor. Duası makbul. Hastaya gittin mi diyeceksin ki:

“—Sen hastasın ama ben de başka türlü hastayım, bana dua et.” diyeceksin, çünkü duası makbul. “Sen bir türlü hastasın ben bir türlü, sen de bana dua et.” diyeceksin. Sen onun yanağını, alnını, elini tutarsın sevgini, şefkatini gösterirsin, dua istersin! Duası makbul...

Sıhhatliken yapıp da şimdi hasta oldu diye yapmadığı bütün ibadetleri, taatleri yapıyormuş gibi melekler yazmaya devam eder. Gece namazına kalkardı, şimdi kalkamıyor; olsun, yaz sevabı! Oruç tutardı, şimdi tutamıyor; olsun, yaz sevabını! Tesbih çekerdi, çekemiyor; olsun, yaz sevabını... Çünkü hastalıktan evvel muntazam yapıyor da hastalık sebebiyle yapamadı diye bütün o ibadetleri yapıyormuş gibi sevabı veriliyor. Ondan sonra da bütün günahları siliniyor. Ve kendisine denilirmiş ki:

“—Günahların silindi. Hadi işe yeniden başla!”

Defter tertemiz oldu, bütün borçlar kalktı, kirler gitti, yeniden hadi bakalım diye öyle [söylenirmiş].

Demek ki bir nimet. İnsanın böyle bir hastalığa uğraması bir nimet. Ama şikâyet etmeyecek. Kullara Allah'ı şikâyet etmeyecek, âsi olmayacak; âsi olmadan, sabrederek...

“–Nasılsın?”

“–*El-hamdü lillâhi âlâ külli hâl...* Ne yapalım, geçer inşaallah...” filan diye idâre-i kelâm etmesini bilecek. Ağzından Allah'ın rızasına aykırı söz çıkmamasına dikkat edecek.

c. Ümmetin Kibirli Yürümesi

İbn-i Ömer RA'dan..

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِذَا مَشَتْ أُمَّتِي بِالْمُطَيْطِيَاءِ، وَخَدَمَهَا أَبْنَاءُ
الْمُلُوكِ، أَبْنَاءُ فَارِسَ وَالرُّومِ، سُلَّطَ شِرَارُهَا عَلَى
خِيَارِهَا

(ت. غريب عن ابن عمر)

RE. 64/7 (*İzâ meşet ümmetî el-mutaytıyâi, ve hademehâ ebnâü'lmulûki, ebnâü fârise ve'r-rûmi, sullita şirâruhâ alâ hıyârihâ.*)

(İzâ meşet ümmetî el-mutaytıyâi) “Benim

³Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.216, no:2187; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.IV, s.352, no:1165; Ukaylî, *Duafâ*, c.VIII, s.189, no:1906; Harâitî, *Mesâviü'l-Ahlâk*, c.II, s.114, no:578; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.52, no:187; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.335; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.II, s.236; İbn-i Hacer, *Lisâ-nü'l-Mizan*, c.V, s.158, no:538; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XI, s.123, no:30869; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.88, no:2841.

ümmetim kibirli, çalımlı yürümeye başladı mı...”

Mutayıyâ', kibirli ve çalımlı yürümek demekmiş.

Müslümanın, mü'min bir insanın yürüyüşünde bir zarafet vardır. Bir kâmil hocaefendi, bir şeyh efendi nasıl yürür bir bakın; bir de bir genel müdür nasıl yürür, bir bakan nasıl yürür, bir dünya ehli zengin nasıl yürür, bir efe, kabadayı nasıl yürür bir bakın!

Bir arkadaş ceketin iliklerini açmış, göbeği ortada, kendisinden iki karış ileride, içeri girdi. Bir başka ihvanımızdan birisi var. “Yahu böyle yürüme!” dedi. Yürüyüşünden rahatsız oldu. Tabii ötekisi kötü niyetli değil, iyi niyetli, kibirli yürümek niyetinde değil ama yürüyüş tarzı bu...

Bir keresinde Peygamber Efendimiz'in sahabesinden birisi harbe çıkıyor, müslümanların safından harp meydanına çıkıyor. Karşı taraftan da bir düşman askeri çıkacak, çarpışacaklar. Mubariz çıkıyor. Fakat bir edalı çıktı.

Nasıl çıktıysa bilmiyorum ama hani güreşçiler, boksörler çıkıyorlar da bir çalım, bir eda ile yürüyorlar.

Peygamber Efendimiz;

“—Bu öyle bir yürüyüştür ki, —onun meydana doğru yürüyüşü çalımlı bir yürüyüştü— bu gibi yerden başka yerde Allah bu yürüyüşü sevmez!” dedi.

Çünkü kibirli yürüyüş. O, düşmana karşı öyle yapıyor. Burada mazur, burada olur çünkü “Ben

mü'minim!” diyor, İslâm'ın izzetini göstermek istiyor.

Peygamber Efendimiz, müşrikler daha Mekke'den temizlenmemişken umre yapmaya, haccetmeye geldiği zaman ne yaptı? Kâbe'nin etrafında yedi defa dönecek ya, tavafın ilk üç şavtında, ilk üç dönüşünde ihramından sağ kolunu çıkarttı, arkaya attı, böyle tavaf ettiler.

Neden?

“—Biz müslümanız el-hamdü lillah, siz bizi zayıf sanmayın, elhamdü lillâh kavîyiz!” diye ilk üç dönüşü sıhhatli, güçlü, enerji dolu olarak döndüler.

Arkasından sa'y yapılacak olan bir tavafın böyle yapılması sünnettir.

Demek ki yürüyüşün şekli insanın hâlet-i rûhiyesinin, zihniyetinin eseri oluyor. İnsan farkına da varmaz. Hatta dertli olan yürüyüşünden belli olur, cebinde parası olan da, belinde silahı olan da belli olur. Efe efe yürüyorsa; tamam, bunun belinde silahı var, bu adamın tabancası var. Hemen anlarsın, belli olur.

“Benim ümmetim çalımlı yürüdüğü zaman, (*ve hademehâ ebnâü'l-mulûki*) hükümdarların çocukları bu ümmete hizmet ettiği zaman, (*ebnâü fârise ve'r-rûmi*) Bizans'ın, Sasanîler'in evlatları bu ümmetin başına geçip işleri onlar götürmeye başladığı zaman, (*sullita şirâruhâ alâ hıyârihâ*) iyilerinin başına şerlileri musallat kılınır!”

Neden musallat kılınıyor?

Allahu a'lem; bir kere kibirli kibirli yürüyorlar, gidişleri yanlış. İkincisi, işin başında takvâ ehli insanlar olmak gerekirken asıl sahipleri ortada yok, başta olmaması gereken insanlar iş başında...

“—Sasaniler’in hükümdar çocukları, Bizanslılar’ın hükümdar çocukları ümmetin başına geçti mi, o zaman ümmetin şerlileri hayırlılarının başına belâ kesilirler, belâ olarak musallat kılınırlar!” diyor Peygamber Efendimiz.

Nasıl olacak, nasıl olması işaret ediliyor?

Ümmet-i Muhammed mütevazı olacak, tevazuu hiç elden bırakmayacak. Hiçbir zaman kibirlenmeyecek, gururlanmayacak. Gücün, kuvvetin Allah’ta olduğunu bilecek ve Allah’a iyi kulluk etmeye gayret edecek!

Kime tâbi olduğunu bilecek ve başına kimi geçireceğini bilecek. Başına tepeden pattadak olmadık birisi geçmişse, onu da kabul etmeyecek. Geçmesi gerekeni geçirecek, geçmemesi gerekeni de atacak, başında tutmayacak.

Neden?

Yönetim kötülerin eline geçtiği zaman, kötü işler yaparlar, kötülükler yayılır, genişler. İyiler başa geçtiği zaman, iyi işler yapılır, iyilik yaygınlaşır, kötülük durdurulmuş olur. Allahu a'lem o bakımdan...

d. Allah-u Teâlâ'nın En Yakın Semâya Nuzûlü

Üçüncü hadîs-i şerif:

İmam Müslim ibn-i Kuteybe sahih kitabında Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Sahih hadîs-i şerif.

Peygamberimiz Efendimiz SAS Hazretleri bize bildiriyor, müjdeliyor:⁴

إِذَا مَضَى شَطْرُ اللَّيْلِ أَوْ ثُلُثَاهُ، يَنْزِلُ اللهُ إِلَيَّ
:السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَقُولُ

هَلْ مِنْ سَائِلٍ فَيُعْطَى؟ هَلْ مِنْ دَاعٍ فَيُسْتَجَابَ لَهُ؟
هَلْ مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَيَغْفِرَ لَهُ؟ حَتَّى يَنْفَجِرَ الصُّبْحُ

(م. عن أبي هريرة)

RE. 64/8 (İzâ madâ şatru'l-leyli ev sülüsâhü, yenzilu'llâhu ile'ssemâi'd-dünyâ, feyekülü: Hel min sâilin fe yu'tâ? Hel min dâ'in feyüstecâbe lehû? Hel min müstağfirîn feyuğfera lehû? Hattâ yenfecira's-subhu.)

(İzâ madâ şatru'l-leyli ev sülüsâhü) “Gecenin yarısı geçti mi veyahut üçte ikisi geçti mi, (yenzilu'llâhu ile's-semâi'd-dünyâ) Allah-u

⁴ Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.140, no:1263; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.123, no:10312; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.342, no:5936; Taberânî, *Dua*, c.I, s.63, no:146; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.103, no:3351; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.IV, s.91, no:2849.

Teâlâ Hazretleri en yakın semaya rahmetiyle nüzûl eyler.”

Hadîs-i şerifteki metin “Nüzûl eder.” diyor, “İner.” demek. “Allah-u Teâlâ Hazretleri en yakın semaya iner.” buyruluyor.

Allah-u Teâlâ Hazretleri mekândan münezzehtir. Ona mekân izafe edilemez. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin zatının kühünü kimse bilemez:

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ
اللطيفُ الخبيرُ

(الأنعام: ١٠٣)

(*Lâ tûdrikühü'l-ebşâr ve hüve yûdrikü'l-ebşâr*)
“Gözler onu göremez, onu algılayamaz, onu idrak edemez, esrarına âşina olamaz; o gözleri görür. O gözleri ve gözlerin faaliyetlerini idrak eder. Her şeyi kuşatır, bilir, görür. (*Ve hüve'l-latîfü'l-habîr*) Her şeye hulûl ve nüfuz edip ondan haberdar olur.” (En'am, 6/103) diye bildiriliyor.

Ama Peygamber Efendimiz SAS Hazretlerinin ifadesi hadîs-i şerifte böyle... Alimler şerhlerde, açıklamalarda bu inişin maddî bir iniş değil, izaha muhtaç bir başka türlü hâl olduğunu anlatmışlardır.

Fakat bizim bileceğimiz şu ki, gecenin yarısı veya üçte ikisi geçti mi, Allah-u Teâlâ Hazretlerinin rahmetinin kapıları açılıyor, bir tecelli başlıyor. Ne oluyor?

(*Es-semâ'e'd-dünyâ*) demek “En yakın sema” demek. *Dünyâ* burada en yakın mânasına *ednâ* ism-i tafdilinin müennesi. Yeryüzünün etrafında yedi kat sema var:

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ

(الملک:۵)

(*Ve lekad zeyyenne's-semâ'e'd-dünyâ bi-mesâbîha*) “Biz dünyanın en yakınında olan birinci semayı yıldızlarla donattık.” (Mülk, 67/5) buyruluyor.

Demek ki yıldızların olduğu etrafımızdaki bütün yer, birinci semadır. Ondan sonra yıldızların olmadığı ikinci sema, üçüncü sema... yedinci sema...

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

(البقرة:۲۵۵)

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kürsisi bütün bu yedi kat semâyı ihata ediyor, içine alıyor.” (Bakara, 2/255)

Ondan sonra Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin kürsüsü semavâtı kuşatmıştır. Artık o uzaklıkları, o mesafeleri insanın idrak etmesi ve rakamlarla söyleyebilmesi mümkün değil! O kadar uzakta ki onları ifade edecek rakam yok, mümkün değil. Zaten öyle yıldızlar var ki, milyonlarca senede ışığı geliyor. Bu yıldızlardan ötede ne olduğunu söylüyor. Yıldızlardan sonra altı kat

daha sema var. O milyonlarca sene gelen o yıldızların olduğu yerlerden sonra altı kat sema daha var. Ondan sonra *Kürsi* var.

Arş-ı Rahmân'ın yanında *Kürsi* de sahrada bir küçük tane gibi kalırmış. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin *Arş-ı A'zam*'ının ne kadar a'zam olduğunu insanoğlu anlayabilirse buradan anlayabilir ama yine de anlayamaz, o büyüklüğü insanın kavrayabilmesi mümkün değil. Hiçbir şeyle mukayese edilebilecek bir şey değil. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin *Arş*'ı muhteşem bir azamet!

Ama yedi kat semadan, *Kürsi*'den sonra Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin *Arş-ı A'zam*'ı hepsini kuşatmışken, Allah-u Teâlâ Hazretleri sema-i dünyaya rahmetiyle nüzul eyler. Kullarına geceleyin yakınlaşır; büyük bir kurbiyyet, Allah'a bir vuslat ve yakınlık imkânı meydana gelir.

(*Feyekülü*) Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki:

(*Hel min sâilin feyu'tâ?*) “İçinizde bir şey isteyen var mı, istediği verilecek! (*Hel min dâ'in feyüstecâbe lehû?*) Var mı içinizden bir dua eden kimse; uykusunu bölmüş, gecenin yarısı, üçte ikisi geçtiği zaman uyumamakta, ayakta; abdest almış, namaz kılıyor. Var mı içinizde bir namaz kılan? Var mı bir dua eden? Duası kabul olacak. Var mı bir dua eden?..” diye seslenir.

(*Hel min müstağfirîn feyuğfera lehû*) “Var mı içinizde Allah'a tevbe istiğfar eden, ‘Allah’ım, beni affet!’ diyen, affolacak!” diye kullarına böyle seslenir.

Burada üç ifade var:

1. (*Hel min sâilin feyu'tâ?*) “İçinizde bir şey isteyen var mı, istediği verilecek!
2. (*Hel min dâ'in feyüstecâbe lehû?*) “Var mı bir dua eden, duasına icabet olunacak!”
3. (*Hel min müstağfirîn feyuğfera lehû*) “Var mı afv u mağfiret isteyen, affolunacak!” diye Allah-u Teâlâ Hazretleri seslenir.

Kullarına yakınlaşır, mânevî bir yakınlıkla yakınlaşır. Geceleyin bizim idrakimizin alamayacağı bir muazzam bir şey oluyor. (*Hattâ yenfecira's-subhu*) “Şafak atıncaya kadar, fecir, fecri sâdık doğuncaya kadar bu devam eder.”

O ne demek? Takvimdeki hangi vakit?

İmsak vakti gelince! Oruçluya “Artık, dur! Oruç vakti başladı; artık yemek yiyemezsin, su içemezsin...” dediğimiz zamana kadar Allah (*celle celâlühû ve amme nevâluhû ve lâ ilâhe gayruhû*) böyle seslenirmiş, Peygamber Efendimiz SAS bildiriyor. İmam Müslim; İmam Buhârî'den sonra hadis sahasının en büyük imamlarından, önderlerinden, alimlerinden birisidir, onun kitabında yazıyor.

Demek ki gecelerde neler oluyor da biz uykuda kaçırıyoruz! Semada neler oluyor da ne fırsatlar kaçıyor! Ne fırsatlar kaçıyor da insanlar farkında değil! Halbuki Allah isteyene istediğini verecek; dua edenin duasını kabul edecek, afv u mağfiret isteyenini afv u mağfiret edecek. O halde gecelerin kıymetini bilelim. Gecelerin bu

mânevî pazarından biz de nasibimizi alalım!

Çarşamba pazarını düşünün, ne kadar güzel! Allah ne nimetler vermiş; renk renk, yeşil, kırmızı, sarı, turuncu sebze, meyve, salkım salkım, kasa kasa, demet demet güzellikler, tadına doyum olmayan nimetler... Sonra öğle olur, ikindi, akşam olur; satılan satılır, çürükler atılır, tezgâhlar devrilir, pazar biter, müşteriler kaçır, satıcılar da gider.

İş nereye kalıyor?

Çöpçülere kalıyor. Artık çöpleri toplayacaklar çünkü Çarşamba pazarı oldu, bitti. Alan aldı, satan sattı; ondan sonra iş çöpçülere kalıyor.

Peki bütün gece uyuyup da sabah kalkanlar ne oluyor?

İşte böyle pazar bitiyor, satan satıyor, alan alıyor; hadi bakalım alacaksan geceleyin Çarşamba pazarından git bir şey al! Nerede o kırmızı domatesler, biberler, meyveler, sebzeler, üzümler...Gündüzdü o, gitti!

Demek ki Allah-u Teâlâ Hazretlerinin mânevî ikramları da gecenin o vaktinde oluyor. Fecir attığı zaman, tan yeri ağarmaya başladığı zaman artık bitmiş oluyor. O halde bu mânevî pazarın kıymetini bilelim!

Mehmet Zahid Hocamız Bursa'da çeşitli camilerde vazife gördü. Üftade Camii imamı olarak vazife görürken sonra işaretle İstanbul'a geldi ve burada irşad vazifesini yaptı. Ümmü Gülsüm Zeyrek Camii'nde vazife yaptı. Sonra İskenderpaşa camii nasip oldu, buradan da

âhirete irtihali oldu.

Üftade hazretleri KS bir şiir yazmış. Eski büyüklerimiz aynı zamanda zarif insanlar. İnsan tam bir evliyâ olunca her şeyi hoş oluyor, lokum gibi, kaymak gibi oluyor, tatlı oluyor. Yunus Emre gibi, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Hazretleri gibi, Eşrefoğlu Rûmî, Hacı Bayrâm-ı Velî gibi tarihe geçen şahsiyetleri biliyorsunuz. Aziz Mahmûd-u Hüdâî Hazretleri gibi padişahların gelip elini öptüğü insan oluyorlar, çok tatlı insan oluyorlar. Ve ruhları çok zengin oluyor, iç âlemleri çok renkli oluyor. Aynı zamanda içlerinde şi'riyyet oluyor, lirizm, duyguluk, hassaslık oluyor ve onlar güzel şiirlerle o duygularını da ifade ediyorlar.

Üftade hazretlerinin bir ilâhisi, şiiri vardır. O işte bu hadîs-i şerifteki gecenin bu hâlini anlatan bir ilâhidir. İki gün önce bizim İLKSAV Vakfı'nda Mehmed Zahid Kotku Hocamız'ı anma toplantısında ilâhi ekibi onu da okudu.

Çağırdı beni uykuda bir hâtıf-ı esrâr Dur ne yatarsın eyâ tâlib-i didâr

Hilkatte seni yatmak için kılmadı Hâlik Yarattı seni hizmet için Hâlik-ı Cebbar

“—Uykudayken bir melek bana ‘Ey Allah’ın cemalini görmek heveslisi, arzulusu; kalksana ya, ne yatıp duruyorsun, ne yatıyorsun?..' diye seslendi.”

Üftade Hazretleri'nin böyle bir ilâhisi var. Onun sözleri bu hadîs-i şerifi anlatıyor:

Sülüsânı geçince gecenin, emr-i Hak ile Gökten

yere ine bir melek, ey yâr

*Çağıra kimin hâceti varsa cânib-i Hak'tan
Dursun dilesin isteğın, geçmeye bâzâr*

Melek iner de kullara:

“—Cenâb-ı Hakk'ın dergâhından kim ne istemek düşünüyorsa, muradı varsa gelsin dilesin, pazar zamanı geçmesin, gelsin şimdi istesin!” diye seslenir.

Seslenir, seslenir de onu duyacak kulak lazım!

Gecenin o feyzinden faydalanmanın biraz da şartlarından bahsedelim! Çünkü önemli bir nokta geldi dayandı. Hazır tavı gelmişken, demir mum gibi olmuşken, örsün üstüne çekip şekil vermek lâzım!

Dervişlerin, sizlerin ve bizlerin gecenin bu vaktinden istifade etmesi gerekiyor. Çünkü bir mânevî pazar var. Geceleyin, gecenin yarısı veya üçte ikisi geçince bir mânevî, güzel imkân zuhur ediyor.

Akıllı bir insan ne yapacak?

Gecenin o vaktinde kalkabilmenin hazırlığını yapacak. İyi bir derviş, gecenin o vaktinde uyanabilmenin aşkını, isteğini içinde duyacak, hazırlığını yapacak.

Bu nasıl olur?

Kış aylarında gece uzundur, çok kolay olur. Çünkü zaten yatsı 19.00'da bitiyor, sabah da 06.00'da oluyor. Günün büyük bir kısmı gece, karanlık ve insan dinlenebiliyor. Dinlenip gecenin yarısı geçince veya sülüsânı, üçte ikisi geçince

uyanacak bir durum mevcut oluyor. Yazın olsa böyle olmaz. Yazın gece, saat 21.30- 22.00’de güneş batar, saat 03.30-04.00’da da doğar. O arada insanın dinlenip kalkması zor olur.

Yatsı namazından sonra fuzuli, mâlâyâni meşguliyetlerle meşgul olmayın! Yatsı namazından sonra hemen yatmaya gayret edin ki, dinlenebilesiniz. Bütün gün çalıştınız, yoruldu, kafanız da yoruldu gönlünüz de yoruldu. Yatın ama gecenin yarısı veya sülûsânı geçince kalkmak üzere yatın! Saati ona göre kurun:

“—Sabahleyin 07.30’da işe gideceğim, treni, vapuru, otobüsü kaçırmayayım. Memuriyette, dairede imza var, imzayı atmazsam müdürden paparayı yerim...” filan diye değil de, gecenin fecirden önce, imsaktan önceki vaktinde kalkmak üzere saatinizi ayarlayın.

İnsan geceleyin abdestli yatarsa, abdest alıp iki rekât, dört rekât namaz kılıp yatarsa, o zaman gece mânevî bakımdan kalkması kolay olur. Ona da dikkat edin!

Geceleyin televizyon ile ömrünüzü telef etmeyin. Bu televizyonlar tamamen söylediğimiz şeylerin zıddı bir durum meydana getiriyor. İnsanlar 01.00-02.00’ye kadar meşgul oluyorlar. Şimdi 24 saat yayın yapan televizyon da var, bir sürü de kanal var. Elinde uzaktan komuta cihazı; tak tak 20 tane kanalı, hepsini tarıyor. Hangisini beğenirse; şurada güzel bir program varmış, otur, sabaha kadar... Yarın tatilse sabaha kadar seyrediyor. Büyük bir bela, batacak-

lık; giren kolay kolay çıkamıyor ve sıyrılmıyor! Televizyon bu işin karşısında! Bu hadîs-i şerifin karşısında kocaman, dağ gibi bir mâni var! Nedir o dağ?

Televizyon!

Sonra bir de alışkanlıklarımız var; millet saat 00.00-01.00 olmadan yatmıyor. Akşam yemeğini yedi mi kahveye gidecekse kahveye gidiyor, kulübe gidecekse kulübe gidiyor; eğleniyor, konuşuyor, gülüyor, oynuyor... Sonra yorgun argın geliyor, yatağa yatıyor. Ceketini bir tarafa, pantolonu bir tarafa fırlatıyor, pijamanın altını giyiyor, üstünü giymiyor, yatağa yatıyor. Ondan sonra güneş doğuyor. Neden sonra çiş sıkıştığı için uyanıyor, yoksa kalkmayacak! O sıkıştırmasa kalkacağı yok. Bereket versin öyle bir sıkıştırma durumu var, o zaman kalkıyor.

Olmaz. Bu İslâmî bir durum değil. Eskilerin, eski büyüklerimizin yaşam tarzı öyle değil!

Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi İslam'a göre hayatını tanzim eden, rızasına uygun yaşayan, hayatımızın her birisi altından, elmastan daha kıymetli olan dakikalarını, saniyelerini güzel değerlendiren, ömrü hayırlı bir şekilde geçiren ve huzuruna sevdiği razı olduğu bir kul olarak varmanın tüm hazırlıklarını en iyi şekilde yapan kullarından eylesin...

Fâtiha-i Şerîfe mea'l-besmele!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
14. 11. 1993 - İskenderpaşa Camii

Bütün HADİS DERSLERİNE PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

